

ABY ZMNIJSZYĆ **RYZYO** ZACHOROWANIA NA **PTASIA GRYPE**

Jako światowy lider w opracowywaniu rozwiązań zapewniających właściwe warunki sanitarne, Ecolab przyjął aktywną postawę mającą na celu ochronę naszych Klientów z instytucji zajmujących się szeroko pojętą ochroną zdrowia a także służb sanitarnych.

Ta broszura ma być źródłem informacji i pomocą w zabezpieczeniu się przed potencjalnym, poważnym zagrożeniem zdrowia, ma pomóc zmniejszyć ryzyko działania i narażenia pracowników służb sanitarnych.

ECOLAB®

Czym jest **ptasia grypa** - H5N1?

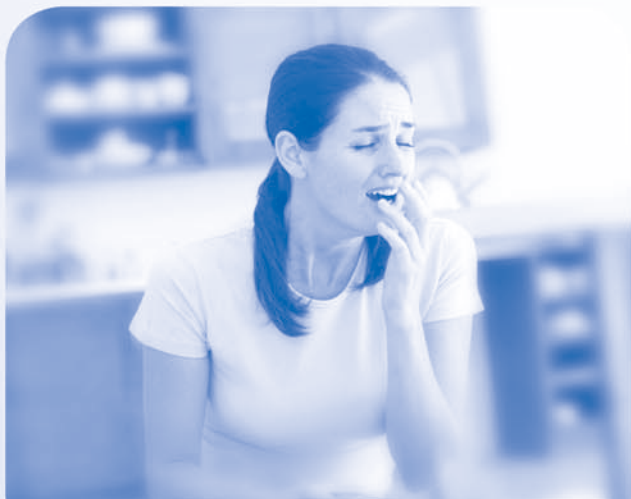
- szczep wirusa grypy spotykany u ptaków
- po raz pierwszy wyizolowany w 1997 roku w Południowo-Wschodniej Azji
- najczęściej jest to szczep mało zjadliwy, przenoszony przez ptactwo migrujące oraz ptactwo domowe.
- pierwotne zakażenie zachodzi wyłącznie między ptakami
- rozprzestrzeniając się w stadzie ptaków, wirus może ulegać mutacji, stając się bardzo zjadliwym drobnoustrojem mogącym doprowadzić do śmiertelnej choroby, prowadzącej do zgonu ptaka w ciągu 48 godzin.
- według aktualnej wiedzy do zakażenia człowieka może dojść tylko przez bezpośredni kontakt z zarażonym ptakiem (dotychczas chorobą były zarażone wyłącznie osoby żyjące w bezpośredniej bliskości z zakażonymi ptakami, lub mające kontakt z odchodami ptasimi, lub migrującym ptactwem)
- liczba potwierdzonych zakażeń u człowieka jest niska, ale wskaźnik śmiertelności w tej grupie chorych bardzo wysoki
- u człowieka zakażenie szczepem ptasiej grypy H5N1 prowadzi do rozwoju nagłej i ciężkiej niewydolności oddechowej z wysokim współczynnikiem śmiertelności (od 2003 r. w Południowo-Wschodniej Azji na 120 potwierdzonych przypadków zachorowań współczynnik śmiertelności wynosił 51%)

Czym jest grypa u **człowieka**?

- infekcja układu oddechowego, której towarzyszy gorączka; u osób starszych lub z obniżoną odpornością często rozwijają się powikłania ze strony układu oddechowego
- wirus ludzkiej grypy przenosi się z człowieka na człowieka lecz nie jest bardzo zjadliwy
- co roku opracowywane są aktualne szczepionki będące kombinacją antygenów pochodzących z różnych szczepów wirusa ludzkiej grypy

Zakażona osoba **może zarazić** następną...

- zakażona osoba staje się zakaźna dla otoczenia już na jeden dzień przed ujawnieniem się objawów choroby
- może zarażać innych przez siedem dni od pojawienia się pierwszych objawów choroby
- jest najbardziej zakaźna w ciągu pierwszych 3 dni choroby

Informacje ogólne o grypie

Grypa jest chorobą układu oddechowego spowodowaną zakażeniem jednym z trzech typów wirusa grypy: A, B i C.

Nie jest grypą choroba przewodu pokarmowego tzw. nieżyt przewodu pokarmowego (tzw. gastroenteritis), który także może być spowodowany zakażeniem wirusowym, a często popularnie jest nazywany grypą „żółądkową”.

Grypa A

- tzw. „prawdziwa” grypa
- choroba zakaźna układu oddechowego
- nie ma objawów ze strony przewodu pokarmowego
- najczęściej u człowieka spotyka się zakażenia:
 - *typem wirusa A (H1N1),
 - *typem wirusa A (H3N2)

Grypa B

- tzw. „prawdziwa” grypa
- choroba zakaźna układu oddechowego
- nie ma objawów ze strony przewodu pokarmowego
- najczęstszy typ grypy u człowieka

Grypa C

- jest przyczyną łagodnie przebiegającej infekcji górnych dróg oddechowych i nie jest przyczyną epidemii.

ABC

W jaki sposób dochodzi do **zarażenia** się grypą?

- **przez kontakt**
 - bezpośredni - dotknięcie osoby zakażonej
 - pośredni - dotknięcie przedmiotów, które wcześniej dotykała osoba zakażona
- **drogą kropelkową**
 - duże kropelki śliny lub wydzieliny oddechowej uwalniane podczas kichania, kaszlu lub podczas rozmowy
 - tą drogą zakażenie może przenosić się na odległość 0,90-1,20 m
- **drogą powietrzną**
 - na skutek rozprzestrzeniania się małych zakażonych kropelek
 - mogą one się rozprzestrzeniać na odległość wielu metrów od źródła zakażenia

W chwili obecnej wydaje się, że wirus ptasiej grypy H5N1 podlega mutacjom punktowym a nie wielogenowym.

Ze względu na wysoką śmiertelność wśród zarażonych osobników oraz szybkie rozprzestrzenianie się zakażenia wśród dzikiego i domowego ptactwa eksperci są zgodni, że szczep ten ma dużą zdolność do mutacji i przekształcenia się w drobnoustrój prowadzący do pandemii.

W jaki sposób **wirusy** ulegają zmianom?

- poprzez spontaniczne mutacje, jako wyraz przystosowania do życia
- wirusy są prostymi mikroorganizmami pod względem budowy genomu, dlatego procesy mutacji zachodzą bardzo łatwo

Czym jest **pandemia grypy**?

- wysoce patogenny szczep wirusa grypy, przenoszący się bezpośrednio z człowieka na człowieka, wywołujący nasiloną odpowiedź układu immunologicznego u osoby zarażonej, prowadzący do ciężkiej choroby układu oddechowego, często do niewydolności oddechowej
- będący przyczyną wysokiej śmiertelności u osób zarażonych
- historycznie, szczepy które wywołały pandemię grypy, powstały z kombinacji materiału genetycznego pochodzącego z wirusów grypy ludzkiej i ptasiej

W jaki sposób wirus może stać się przyczyną **pandemii**?

- w wyniku mutacji materiału genetycznego wirusa dochodzi do wyizolowania szczepu wirusa o wysokiej zjadliwości wobec człowieka i dużej łatwości transmisji z człowieka na człowieka
- w ten sposób zakażenie może szybko rozprzestrzeniać się między ludźmi

Ogólne zasady prewencji

Metody zapobiegania i leczenia

Medyczne:

- szczepienia ochronne
- leki przeciwwirusowe:
Amantadyna, Rimantadyna, Zanamivar, Oseltamivir
muszą być podane w ciągu dwóch pierwszych dni od zakażenia; leczenie trwa 5 dni

Pozamedyczne:

Przestrzeganie zasad ogólnej higieny osobistej:

- mycie rąk
- dezynfekcja rąk (preparatem alkoholowym)
- zakładanie ochronnych masek chirurgicznych podczas kontaktu z osobami zakażonymi

Jakie środki ostrożności zastosować, by zmniejszyć ryzyko zarażenia:

Unikać bezpośredniego kontaktu

- unikać kontaktu z osobami chorymi, utrzymać bezpieczny dystans od innych osób, aby zabezpieczyć siebie i innych przed zachorowaniem

Zostać w domu, jeśli jest się chorym

- jeśli masz objawy przeziębienia lub grypy zostań w domu, odpoczywaj, skonsultuj się z lekarzem

Myj ręce

- częste mycie rąk pozwala na uniknięcie zakażenia i przekazania go dalej
- jeśli woda i mydło są niedostępne, użyj chusteczek nasączonych alkoholem lub innych środków zawierających alkohol, pozwalających zdezynfekować dłonie

Unikaj dotykania oczu, nosa, ust

- do zarażenia dochodzi często, gdy osoba zdrowa dotknęła zakażonego sprzętu, a następnie przeniosła na siebie wirus dotykając oczy, nos lub usta.

Zakrywaj jamę ustną oraz nos

- zakrywaj usta oraz nos chusteczką lub rękawem podczas kichania lub kaszlu. Zabezpiecza to osoby z Twojego otoczenia przed zarażeniem.

Przestrzegaj zaleceń dotyczących właściwego mycia rąk

Sprawdź wskazówki dotyczące właściwego mycia i dezynfekcji zawarte na etykietach produktów oraz przestrzegaj zaleceń producentów

Słownik pojęć

Środki dezynfekcyjne zawierające alkohol

Płyn dezynfekcyjny zawierający alkohol (w odpowiednim stężeniu), przeznaczony do dezynfekcji rąk i skóry

CDC

Amerykański Ośrodek Kontroli i Zapobiegania Chorobom

Gastroenteritis

Choroba zakaźna przewodu pokarmowego (żołądka i jelit), objawiająca się biegunką i często wymiotami

Okres inkubacji

Czas konieczny do ujawnienia się objawów choroby u osoby zarażonej

Mutacja

Samoistna zmiana materiału genetycznego

Pandemia

Globalne lub na bardzo znacznym obszarze rozprzestrzenianie się zakażenia

Patogen

Zakaźny drobnoustrój, który jest przyczyną choroby

WHO

Światowa Organizacja Zdrowia

Szczep wirusa

Grupa genetycznie identycznych cząsteczek wirusowych

Informacje zawarte w tym poradniku są zgodne z zaleceniami Amerykańskiego Ośrodka Kontroli i Zapobiegania Chorobom (CDC) oraz Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). W chwili obecnej nie jest dostępna szczepionka zabezpieczająca przed zakażeniem ptasią grypą H5N1. Przedstawione rekomendacje są praktycznymi wskazówkami, które mają na celu zmniejszenie ryzyka zarażenia wirusami grypy.

Produkty polecane w tym opracowaniu zawierają aktywne składniki mające szerokie działanie przeciwwirusowe, również potrzebne do dekontaminacji ptasiej grypy lub innych wirusów grypy, wg zaleceń CDC i WHO. Ze względu na typową budowę wirusa ptasiej grypy H5N1 nie ma potrzeby tworzenia specjalnych preparatów zwalczających wyłącznie tylko ten wirus.

Ecolab Sp. z o.o.
ul. Kalwaryjska 69, 30-504 Kraków
tel.: 012 26 16 163, fax: 012 26 16 199
www.ecolab.pl

